No. 1921 Zaterdag 6 November 1920. 37ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
St. Elizabeths-gasthuis.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

MODERNE HUWELIJKSWETGEVING.

De Nederlandsche „Vereeniging van Staatsburgeressen," welke de voortzetting is van de vroegere „Vereeniging voor Vrouwenkiesrecht," heeft hoofdlijnen opgezet voor een moderne huwelijkswetgeving.

Niemand zal willen ontkennen, dat onze tegenwoordige Nederlandsche huwelijkswetgeving voorziening noodig heeft. Bij alle wijziging en verbetering moet evenwel de huwelijksband, ook waar deze wettelijk wordt bepaald, op hechter basis steunen dan op enkel wettelijke verordeningen. De hoofdlijnen, welke door bovengenoemde vereeniging zijn bij elkander gedacht, doen weinig anders dan dat zij het huwelijk beschouwen als een contractueele verbintenis, welke in geld dient te worden vastgelegd.

Weliswaar wordt nog goed gevonden, dat de echtgenooten elkander trouw en bijstand verschuldigd zijn en zich verbinden jegens elkaar om in gemeenschappelijk overleg de belangen van het gezin en van elkander te behartigen, maar daar houdt het ook schoon mee op. Dan volgen de financieele bepalingen, waaraan het voortduren van den gezinsband moet worden afgemeten. Zoo zijn de echtgenooten verplicht, elk naar mate van zijn krachten, bij te dragen in het onderhoud van het gezin, hetzij door bijdragen in geld, hetzij door werkzaamheden in huis op een of andere wijze. Dit is de omschrijving van de meening, dat het werk der huisvrouw, van de gezinsmoeder door den man feitelijk geldelijk moet worden gewaardeerd, een begrip, dat geheel vreemd is, geheel vreemd moest zijn aan de hooge beteekenis, welke het huwelijk inderdaad bezit. De moderne huwelijkswetgeving kan zich tot die hooge beteekenis niet opwerken. De bepaling, dat de bijdrage in geld periodiek behoort te worden uitgekeerd, sluit zich daar geheel bij aan.

We zullen ons niet verdiepen in de vraag wat er moet gebeuren, wanneer de man bijv. een periode van malaise meemaakt, of van tijdelijke werkeloosheid, gedurende welken tijd hij geen bijdrage in de huwelijksovereenkomst geven kan. Aan de financieele huwelijksbepalingen ligt ook nog ten grondslag, dat de beide echtgenooten geldelijke bedragen voor wat hij of zij persoonlijk noodig heeft, moeten kunnen ontvangen.

Om het financieel contract waartoe men het huwelijk in een zakelijke verbintenis wil oplossen een intiem pendant te geven, elscht men de instelling van Raden van Gezinsaangelegenheden, welke in werking moeten treden bij verschil van meening in gezinsaangelegenheden of bij behartiging van de belangen van het kind. Deze Raden moeten zeker dienen om de kwade verhoudingen, welke uit het financieel huwelijkscontract noodwendig moeten voortkomen, tegen te gaan of zooveel mogelijk te herstellen.

Alle hoofdlijnen hebben ten doel om de echtgenooten de grootst mogelijke onafhankelijkheid wettelijk te waarborgen. Voor tal van moderne huwelijken kan dit noodig of gemakkelijk zijn, maar de zedelijke huwelijksband wordt daar niet beter mee gemaakt. Men zal zeggen, dat een wettelijke regeling van 't huwelijk zich niet met den zedelijken band heeft bezig te houden. Met deze opvatting, zegt Marie Holland in de *N. E.* behoeft men het niet eens te zijn, maar wel zal ieder hierin overeenstemmen, dat de wet ook niet alle waarborgen moet bieden om den huwelijksband zoo los mogelijk te doen zijn, vooropstellend, dat man en vrouw in het huwelijk twee los naast elkander loopende contractueele eenheden zijn. Ook de wet moet hoogere beteekenis van het huwelijk willen erkennen. De moderne huwelijkswetgeving der „Ver. van Staatsburgeressen" doet hetzelfde wat ook de sociaal democraten beoogen: het gezin en het gezinsleven ontwrichten en op losse schroeven zetten. Men bereikt daarmee het tegendeel van wat de wet moest voorstaan: het gezinsleven bevestigen. We hebben hier te doen met een uitvloeisel van moderne opvattingen, welke het christelijk beginsel met voeten treden. Men valt van het eene uiterste in het andere, door waar aan de Nederlandsche huwelijkswetgeving alles ontbreekt voor de vrouw van onzen tijd, de eischen zoo hoog op te voeren, dat de vrouw in het huwelijk een contractueele partij wordt, niet om het gezin in eenheid te binden, maar om de ontwrichting met alle middelen te bevorderen. We moeten ons al heel sterk vergissen, wanneer de practijk van deze huwelijkswetgeving niet mijlen verafstaat van de opvatting, welke ook leden van de „Ver. van Staatsburgeressen" omtrent het huwelijk en de verhouding in het gezin hebben.

Vrij Onderzoek.

„De Roomsch-Katholieke Kerk maakt tegenwoordig ijverig gebruik van de onkunde van vele zich noemende Protestantsche kringen, waarin het „Protestantisme" slechts op een voortdurende negatie is uitgeloopen, om zieltjes te winnen voor hare Kerk."

Dit is de beschuldiging, waarmede de Christelijk-Historische „*Nederlander*" zijn hoofdartikel van 20 Sept. j.l. aanvangt.

Maar, zoo antwoordt „*De Tijd*" hierop zeer terecht: „Hoe kan het blad zich echter verzetten tegen een gelegenheid voor zoovelen zijner geloofsgenooten, om door „vrij onderzoek" tot de kennis der waarheid te geraken?

Waarom zouden deze zoekers naar waarheid dat „vrij onderzoek" niet eens wat verder en met wat meer onpartijdigheid dan gewoonlijk, ook in de richting der Katholieke Kerk mogen uitstrekken?

Hoevele Protestanten en Gereformeerden oordeelen als een hunner bekende schrijvers (Jacobi): „Wij, Protestanten, hebben noch het opzet, noch het verlangen, vol te houden, dat wij een godsdienstige belijdenis hebben voor alle tijden; wij beweren enkel, dat de Bijbel onze steun is en mogelijk onze val." Want gelijk een ander geleerd Protestant aanmerkt: „Hoe kan men twijfelen, of het recht om te onderzoeken, waarop het wezen van het Protestantisme steunt, in den schoot van het Protestantisme betwijfeld kan worden? Zouden onze vaderen, die ons de vrijheid verwierven, ons weder in boeien hebben geslagen?" (Wieland). Welnu: „in de perken, die door boeken met geloofsbelijdenissen worden getrokken, kan de kerkelijke leeraar enkel tyrannie zien." (Dr. J. Schuderhof). Logisch hebben deze Evangelische leeraars volkomen gelijk. Vrij onderzoek en symbolum, als vaststaande belijdenis, kloppen niet.

„Alle leeraars der hervorming komen in dit punt overeen, dat de belijdenissen, hoe eerbiedwaardig dan ook, zich in eenig geloofspunt kunnen vergissen......

Zij, die dit beginsel verwerpen en zich zonder beperking onderwerpen aan de besluiten der Synoden, kunnen niet zeggen, waarom zij weigeren te gehoorzamen aan de Katholieke Conciles; zij geven gewonnen zaak aan hun tegenstanders!" (J. Uijttenbogaard). „Volgens ons beginsel kunnen de Protestantsche Synoden geen geloofsbelijdenis weigeren" (Ullmann). Want de H. Schrift is onze eenige geloofsregel en de grondwaarheden des geloofs staan blijkbaar niet zóó duidelijk in de H. Schrift geformuleerd, dat ieder verstand deze met zekerheid er in kan en moet vinden; en daarom kunnen deze waarheden niet als verplichtende waarheden voor de leden der Kerk worden beschouwd. Immers hangen zij af van de verklaring, die de tolk er van geeft en zijn dus veranderlijk als die tolken zelf. Hecht aan uw verklaring, verdedig ze als ge wilt, maar eisch niet, dat anderen ze op uw woord aanvaarden en dat wij lezen in het Evangelie, dat gij er in hebt gelezen, maar wij er niet in konden vinden! Want het hoogste recht in de Evangelische Kerk is: plechtig te protesteeren tegen alle macht, die een bepaald geloofsformulier wil opleggen en de vrijheid onzer vaderen tegen allen aanval en allen dwang en inperking te verdedigen." (Hoenighaus).

Men lette wel, dat hier steeds Protestantsche leeraars aan het woord zijn.

„Hoe, ik zou verplicht zijn, als ik mijn eeuwige zaligheid wil bereiken, om te gelooven dat alle beginselen, die gij in de H. Schrift vindt, er werkelijk in staan, hoewel ik ze er niet in zie? Maar waarom moet ik dan de H. Schrift lezen, mij in dat boek verdiepen en behouden, wat goed is in mijn oogen?...... Gij allen zijt toch altijd maar schepselen, onderhevig aan dwaling, en gij mist dus het recht, om mij de verplichting op te leggen, te gelooven op uw woord, dat deze of gene leer, die ik niet in de H. Schrift vind, er werkelijk in staat." (Coste). „Zegt men van onzen Hengstenberg, dat de overlevering het moet beslissen, dan is men Katholiek en niet Protestant. De Volgelingen van Hengstenberg vergeten, dat zelfs de Belijdenis van Augsburg telkens is veranderd door Melanchton, en terwijl zij buigen voor belijdenissen, kennen zij klaarblijkelijk aan haar opstellers de onfeilbaarheid toe en spreken zich tegen, want zij beweren van menschen, die zelf bekennen, dat zij zich dikwerf vergisten, op onverklaarbare wijze, dat zij onfeilbaar zijn." (Haurenski).

Hoe rijmt dan een vaststaand, Kerkelijk Symbolum met den „gewetensplicht, om zich in geloofszaken te houden aan zijn inwendige verlichting en met de overtuiging, dat de maatstaf van alle waarheid, als het gaat over verklaring, der H. Schrift, het geweten is van ieder persoon, dat toch zeker niet door een ander persoon kan worden vertegenwoordigd? (Hoeninghaus). „Hoe kan men aan iemand vrijheid van onderzoek voorschrijven en hem als een misdaad aanrekenen, dat hij er een persoonlijke meening op na houdt?" (Prof. Christ Garve).

Gelijk deze Evangelische leeraars redeneeren er honderden!......

„Een vrij mensch, vooral een christelijk Protestant, moet vrijheid hebben, zelf zijn dogma's te formuleeren. Wij laten u vrij, om aan te nemen, wat gij wilt, maar wij ontzeggen u het recht anderen in discrediet te brengen, daar zij niet gelooven als gij! Want als uw opvatting van den Bijbel de ware was, orthodoxe ijveraars, als uw meening over wat men moet gelooven en niet gelooven, zóó vast stond in den Bijbel, zou iedereen, door Gods beschikking, het eveneens vinden in den Bijbel in denzelfden zin, waarin gij het er in leest. Zoo zouden allen dezelfde meening hebben! Doch God liet aan de menschen, volgens het Protestantisme, de vrijheid van onderzoek, dus de vrijheid tot andere meening te komen als de uwe en dit bewijst, dat uw meening geen onweerspreekbare waarheid is." (Haurenski).

„Enkel als wij de opvatting der Kerk aanvaarden, gelijk de Katholieken ze hebben, vinden wij een waarborg voor de waarheid onzer Kerkleer. Anders rest er niets dan menschelijk gezag en er zijn geen menschen, die méér aanspraak op onfeilbaarheid hebben dan wij." (Dr. E. Zimmermann).

„Er bestaat in onze Kerk geen individualiteit en geen instelling, waaronder meerderen zich kunnen vereenigen om een geloofsregel vast te stellen." (Schleiermacker).

Waaraan gelooft de Kerk van het vrije onderzoek immers ten slotte?

„Zeggen, dat onze kerk niet op stuk van zaken moet gelooven aan het menschelijk verstand, is ten eenenmale onbegrijpelijk, ja, onzinnig. Want wat anders dan het menschelijk verstand verweet het pausdom dwalingen, wat anders dan het menschenlijk verstand bracht overeenstemming tusschen den Bijbel en het Symbolum der Apostelen?" (Haurenski). „Het gaat niet aan, een beginsel op te stellen en de gevolgen te schuwen en te ontloopen! Hoe kan een verstandig mensch zoo iets doen? Dit vind ik onverklaarbaar en voor een logisch mensch onmogelijk." (Weinmann.) „Ik zie geen andere gedragslijn als mogelijk: óf wel krachtig vasthouden aan de vrijheid van onderzoek en, van gelooven, gelijk het Protestantisme leert óf wel tot het Katholiek beginsel terug keeren. Iets daartusschen bestaat voor mij niet.,' (Dr. Zimmermann). „Want als men van onze Evangelische herders pausen gaat maken, die ons voorschrijven, waar wij moeten ophouden met de H. Schrift te onderzoeken, en die grenzen trekken aan onze nasporingen en van ons recht om deze mee te deelen, dan zal ik de eerste zijn om deze kleine pausen te ruilen tegen den grooten paus van Rome." (Rousseau). „Zien zij dan niet, aan welke in 't oog springende tegenspraak zij zich schuldig maken, als zij het fondamenteel gezagsbeginsel van het Katholicisme aanvaarden, zonder de gevolgen aan te durven, die er uit voortvloeien? Zoolang het Protestantisme de Goddelijke Openbaring zóó opvat, zal het Katholicisme het ver overtreffen; hetzelfde wat het Katholicisme onwankelbaar maakt is de zwakte van het Protestantisme. Klaarblijkelijk is, in deze omstandigheden, de waarheid aan den kant van het Katholicisme. Het is deze innerlijke tegenspraak die aan het Katholicisme zijn meerderheid geeft boven het Protestantisme; en deze tegenspraak bestaat sinds drie honderd jaren in de Protestantsche kerk." (Dr. Röhr.)

Het ware niet moeilijk deze aanhalingen te vertienvoudigen. Zij spreken boekdeelen. Zij getuigen van de afmatting, de zielenmoeheid, den twijfel, het angstig zoeken en tasten dezer menschen, die Christus willen erkennen als wij, doch wien het aan vasten geloofsregel ontbreekt.

Voor deze menschen, die een vast goddelijk geloof zoeken en willen, worden de bekende cursussen in Holland gegeven, die zijn een klare eenvoudige uiteenzetting van den katholieken geloofsgrond, van het katholiek geloofsbeginsel.

En wie God zoekt en in het Protestantisme de onverzoenlijke tegenspraken bemerkt, die boven aangehaalde Evangelische herders er in vinden, mogen die cursussen volgen en het Katholicisme leeren kennen.

Mr. D. Fock, Gouverneur-Generaal.

Bij K. B. is benoemd tot Gouverneur-Generaal van Ned. Oost-Indië Mr. D Fock, president der Tweede Kamer, oud-Minister van Koloniën, oud-Gouverneur van Suriname.

De overdracht van het bestuur in Indië zal plaats hebben in Februari of Maart 1921.

De nieuwbenoemde gouverneur-generaal van Nederlandsch-Indië, Mr. Dirk Fock, werd op 19 Juni 1858 te Wijk-bij-Duurstede geboren. Hij studeerde aan de Rijksuniversiteit te Leiden, waar hij in 1880 promoveerde in de rechts- en staatswetenschappen.

Na zijn promotie ging hij naar Indië en vestigde hij zich als advocaat eerst te Semarang, later tot 1898 te Batavia. Toen keerde hij naar Nederland terug, waar hij zich in 1899 als advocaat te Rotterdam vestigde, met het doel vooral voor Indische zaken werkzaam te zijn. Korten tijd later werd hij lid van Provinciale Staten van Zuid-Holland, van welke provincie zijn vader, Mr. C. Fock, vele jaren Commissaris der Koningin was geweest. Nadat Mr. Fock in September 1901 door het kiesdistrict Rotterdam I naar de Tweede Kamer was afgevaardigd, werd hij lid van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland.

Tot 17 Augustus 1905 bleef Mr. Fock lid van de Tweede Kamer. Hij werd dit jaar weliswaar bij herstemming in zijn district herkozen, doch nam geen zitting, aangezien hem na de verkiezingen in het Ministerie-De Meester de portefeuille van Koloniën werd toevertrouwd. Toen dit Kabinet in 1908 moest plaats maken voor het Ministerie-Heemskerk werd

Mr. Fock, enkele maanden na zijn aftreden als Minister, benoemd tot gouverneur van Suriname, als opvolger van den Heer Idenburg. Hij bekleedde dit ambt tot 1911, toen gouverneur Van Asbeck hem opvolgde.

In September 1912 deed hij opnieuw zijn intrede in be Tweede Kamer.

Sinds dien had hij onafgebroken in de Kamer zitting. Na het overlijden van Mr. Goeman Borgesius, in 1916, werd hij tot voorzitter der Tweede Kamer gekozen.

De heer Fock behoorde, zooals bekend, tot de unie-liberale Kamerfractie. Als Minister van Koloniën was hij vooral werkzaam tot verbetering van de inrichting van het onderwijs in Nederlandsch Indië. In de Kamer bepleitte hij als volksvertegenwoordiger menigmaal op krachtige wijze de belangen van Indië en zijn inlandsche bevolking. Ook tijdens zijn voorzitterschap der Kamer droeg hij in 1918 tijdens de behandeling der Indische begrooting tijdelijk de leiding der Kamer aan den tweeden voorzitter over, ten einde in de gelegenheid te zijn, persoonlijk aan het debat deel te nemen.

Mr Fock is ridder in de orde van den Nederlandschen Leeuw.

Een „koloniale specialiteit" en een man, die Indië sinds jaren kent, komt daarmee op den „troon van Buitenzorg" te zitten, maar voor de Tweede Kamer beteekent zijn heengaan een verlies.

De heer Fock heeft zich de vier jaren, dat de leiding hem was toevertrouwd, een uitnemend voorzitter getoond.

Een eerbiedwekkend uithoudingsvermogen paarde hij aan een groote bekwaamheid, terwijl hij evenzeer met takt als met kracht wist op te treden.

Daarbij was onbetwist zijn autoriteit, zoowel wat betreft zijne kennis van de parlementaire eischen en gebruiken als de te behandelen onderwerpen.

Hij beheerschte de zeer verschelden stof en hij „beheerschte" dan ook in zekeren zin de sprekers, zoodat het mogelijk werd, in moeilijken abnormalen tijd veel tot stand te brengen.

Zijn onpartijdigheid als leider der debatten stond bij Links en Rechts boven verdenking.

En zoo heeft hij eerst onder een Linksch en daarna onder een Rechtsch ministerie zijne taak op voortreffelijke wijze kunnen vervullen en belangrijke diensten bewijzen aan het land.

Over de bezwaren, welke hij daarbij — vooral in de laatste jaren, toen hij een sterk vernieuwde Kamer voor zich kreeg, — te overwinnen had, behoeven wij hier niet uit te weiden.

Ze zijn bekend.

En de wijse, waarop hij den palementairen wagen in het juiste spoor wist te houden, en richting en koers vermocht te geven aan de debatten, zal hem tot een blijvende verdienste strekken.

Dr. Abr. Kuyper.

Het schrijven, dat de vorige maand mejuffrouw J. H. Kuyper namens haar vader, Dr. ABR. KUYPER, aan den voorzitter der Eerste Kamer richtte en de ontslagname van den hoogbejaarden staatsman als lid dier Kamer inhield, beteekent het algeheele en definitieve afscheid, dat de man, die zulk een belangrijke politieke en ook kerkelijke rol in ons land heeft gespeeld, van het openbare leven neemt. Reeds was hij dit jaar teruggetreden als leider der door hem groot gemaakte anti-revolutionnaire partij. En in de *Standaard*, hoe bekwaam geredigeerd ook, miste men sinds geruimen tijd al, die artikelen en driestarren, die het leeuwenmerk droegen van den „geweldigste onzer polemisten", gelijk de man der „kleine luyden" eens door dr. Schaepman werd genoemd.

Hiermee is het einde gekomen van een loopbaan, die in de volsten zin van het woord *buitengewoon* mag heeten. Terecht wees de Kamer-voorzitter erop, dat de geschiedenis van ons Vaderland zoozeer is samengeweven met deze groote figuur, dat de geschiedschrijver, die de laatste zestig jaren onzer tijdrekening zal boekstaven, ernstige en langdurige studie zal moeten maken om hem naar waarheid te teekenen.

Wij leven snel en wij vergeten snel, vooral in een tijd als de tegenwoordige, zoo vol van schokkende gebeurtenissen en dagelijksche zorgen. De periode van dr. Kuyper's ontzagwekkenden invloed en aan 't ongelooflijke grenzende werkzaamheid, ligt reeds eenige jaren achter ons, al werkte hij tot vóór kort nog zeer veel. Maar zij die hem gekend hebben en aan den arbeid sagen in 't volle bezit van zijn machtig kunnen, zullen steeds de herinnering bewaren aan zijn geniale verschijning. De kracht, die thans *ingezonken* is zooals het briefje aan den president der Eerste Kamer, kort en sober zegt, was er eene van reusachtige afmeting, geweldig omvattingsvermogen en zeldzame veelzijdigheid.

Wijlen dr. Schaepman, die eenmaal met dr. Kuyper en jhr. Lohman het vermaarde drietal vormde, dat koers gaf aan ons politieke leven en de Rechterzijde in het Parlement wist op te stuwen tot een plaats, welke zij daar tevoren nimmer bezeten had, heeft menigmaal den persoon en de beteekenis van den anti-revolutionnairen titan geschetst. Hij spaarde hem zijn critiek niet. Hij aarzelde niet hem ook dan kloek en klaar zijn meening te zeggen, wanneer op fouten en tekortkomingen te wijzen viel. Maar slag op slag kwam daarnaast tot uiting de ongeveinsde bewondering, welke de doctor voor dezen medeaanvoerder in den jarenlangen kamp der christelijke partij koesterde.

„Voor eerbied in gedweeën vorm is mijn nek wat stijf geworden, maar eerbiedige bewondering koester ik,", schreef Schaepman in zijne *Chronica*, toen het ministerie-Kuyper zijn eerste vuurproef had doorstaan en hij ging voort:

„Dr. Kuyper is een machtig man. Een „nieuw man" als men wil, maar die een vol stuk volkshistorie in zich draagt en dat niet in den kleinen zin. Niet in de zin van consistorie of conventikel, van partij of richting. Hij is van ouden huize, al schijnt hij evenzeer een man van morgen als van gisteren en al is het allernieuwste hem niet ongewoon. Hij heeft zijn beslisste, gewilde, welbewuste eenzijdigheid, maar juist deze maakt het hem mogelijk breed te zijn...... Wil men hem goed zien, dan moet men hem zien in het parlement, dan moest men hem zien bij deze begrootingen. Hij was van alle bijzonderheden op de hoogte. Hij liet zooals men dat noemt, bij het breien met de artikelen geen steek vallen. Hij toonde de vlugge vaardigheid van Borgesius, de stoere kracht van Van Houten, de stalen lenigheid, de veelzijdige slagvaardigheid, zelfs de hooge hoffelijkheid van Van Lynden, en in handige bedrevenheid kwam hij soms den Heemskerk uit de dagen der grondwetsherziening nabij. Maar als zijne welsprekendheid zich verhief in de hoogten der bespiegeling, als hij verrees als de strijder voor beginselen, dan was hij toch een staatsman van hooger orde, niet een staatskunstenaar. Er waren soms zwakke oogenblikken. Dat was een voordeel. Zoo bleef hij menschelijk onder menschen. Maar de algemeene indruk was die van grootheid en kracht en ik verheug mij van harte deze te hebben aanschouwd."

Ziedaar dr. Kuyper geteekend — en met meesterhand geteekend — in de dagen zijner kracht. Zijn terugtreden uit de politieke arena, uit het openbare leven, zegt *Het Centrum* in zijn *Afscheid*, zou in dien tijd een evenement zijn geweest, een gebeurtenis en actualiteit van de eerste grootte, welke een keer of kentering had kunnen brengen in den loop der dingen. Thans, bij zijn heengaan uit het Parlement, rijst het verleden op, een grootsch en machtig verleden, dat aan den scheidenden staatsman in de historie van ons vaderland een plaats verzekert, als slechts weinigen beschoren zal wezen.

Ingezonden.

Aruba 25 October 1920.

Zeer Geachte Heer Redacteur.

De opmerking in het laatste gedeelte van uw artikel over de verbetering van de Paardenbaai door middel van de baggermachine in het nummer van 2 Oct. vind ik zeker wel gegrond, en ik wensch daar nog bij te voegen, dat daardoor nieuwe verwachtingen bij de ingezetenen worden opgewekt, dat het Bestuur tegewoordig werkelijk het ernstig meent met de achterlijke toestanden op Aruba te verbeteren.

In hoofdzaak heeft men hiermede reeds een begin gemaakt door de baggermachine, welke zeker onze haven voldoende zal kunnen verbeteren, wanneer het werk op *degelijke* wijze verricht en ook *geheel en al* ten einde gebracht wordt.

Hieromtrent nu schijnt het vertrouwen der ingezetenen van Aruba wel wat aan het wankelen gebracht te zijn, daar er geruchten loopen, dat er spoedig een bericht van Curaçao te verwachten is, dat wegens gebrek aan geldmiddelen het werk zal moeten gestaakt worden.

Wij kunnen niet gelooven, dat deze geruchten waarheid spreken. Maar mocht het onverhoopt toch het geval zijn, dan vertrouwen wij dat er onverwijld een nieuwe post op de begrooting zal gebracht worden om het werk in zijn geheel te kunnen voltooien.

Want die verbetering der Paardenbaai is voor de instandhouding en de verdere ontwikkeling der scheepvaart van Aruba een levenskwestie.

Bovendien is Aruba best in staat deze uitgaven zelf te bekostigen, mits het Bestuur maar de gepaste maatregelen neemt om de belastbare ingezetenen van Aruba te verplichten, ieder volgens zijn draagkracht en zijn *werkelijk inkomen* in de belasting bij te dragen.

En dat gebeurt hier tot nu toe niet.

Als voorbeeld kan dienen, dat een koopman alhier, die aangeslagen was op een inkomen van fl 1400, terwijl zijn inkomen boven de fl 4000 liep, het als oneerlijk en in strijd met zijn geweten beschouwde, de rest van zijn inkomen voor het Bestuur verborgen te houden. Daarom verzocht hij uit eigen beweging aan den fiscus om overeenkomstig zijn inkomen ad fl 5000 in de belasting te mogen bijdragen.

In datzelfde artikel van 2 Oct. schrijft de Redaktie, dat de verbetering van de Paardenbaai onder goede leiding en met kennis van zaken geschiedt. Doch hiervan is men op Aruba niet zoo algemeen overtuigd. Want men beweert, dat de uitgebaggerde specie niet op de daarvoor het meest geschikte plaats wordt gedeponeerd en ook dat wegens gebrek aan voldoend aantal lichters om die opgebaggerde specie geregeld en onafgebroken te kunnen vervoeren, er niet economisch wordt te werk gegaan.

Niemand zal kunnen beweren, dat de Heer KWARTSZ niet actief genoeg is, maar in geen geval zal men kunnen zeggen, dat het werk zoo voordeelig mogelijk uitgevoerd wordt, omdat hij als volkomen leek in het vak tegenover dat werk staat, zoodat het niet overbodig zou zijn, om aan een ervaren en deskundig man op te dragen na een plaatselijk onderzoek eenige technische en practische aanwijzigingen te komen geven.

Van U, Mijnheer de Redakteur, die in uw blad steeds voor de belangen van ons eiland opkomt, mogen wij verwachten, dat U eveneens de tolk zult zijn van alle andere, dringende verlangens onzer ingezetenen.

De beloofde straatverlichting laat veel te lang op zich wachten.

Bij donkere maan zijn onze straten voor een fatsoenlijk mensch niet begaanbaar.

Op enkele pa[illegible]en afstand kan men soms iemand niet onderscheiden.

Wat den gezondheidstoestand betreft, kan men tegenwoordig, nu wij maar één dokter op ons eiland hebben, met recht spreken van een onverantwoordelijken toestand.

Om in den vreemde niet een al te slechten indruk over ons eiland te wekken, wil ik daar niet te veel van zeggen.

Doch men kan zich onzen toestand eenigermate voorstellen, als men weet, dat de dokter tegen zijn patienten, bij wie hij herhaaldelijk verzocht is een bezoek te komen brengen, zegt: „Ik kan u op het oogenblik niet beter behandelen, omdat ik mijn beschikbaren tijd moet verdeelen tusschen een massa andere patienten en op de eerste plaats ten gerieve van die patienten, die in levensgevaar verkeeren."

Voor zijn huis krioelt het van menschen, en zij vechten soms met elkander om het eerst aan de beurt te komen, terwijl sommigen het lang wachten moede, zonder geholpen te zijn weggaan om den volgenden dag opnieuw terug te komen.

Ik stel mij voor, Mr. de Redakteur, binnenkort U wederom een plaatsje in uw Courant te verzoeken om een woordje te spreken over de slechte politie, waarmede wij hier opgescheept zitten, en over een nieuwe beschikking, die hier onlangs genomen is. Onze aanlegsteiger van Aruba wordt door velen hier in den avond als een openbare wandelplaats en als de *Summergarden* van Aruba beschouwd. Kort geleden werd hier bij maanlicht op den Gouvernementssteiger een ezel doodgeschoten, in de onmiddelijke tegenwoordigheid van een aantal dames en heeren, die daar juist hun avondwandeling deden, en die toen bij dat bloedig tooneel zich haastten om weg te komen.

Gelukkig was het een welgemikt schot, zoodat er, wat wel een wonder is, niemand anders getroffen werd. Doch het is toch wel een dolle waaghalzerij om er maar zoo op los te schieten.

Dankend hoogachtend.

Een opmerker van Aruba.

E.

Curaçao, 4 November 1920.

Aan de Redactie van den „Amigoe di Curaçao"

Alhier.

Geachte Redactie,

Het berichtje onder het hoofd „garnizoen" in het laatst verschenen nummer van Uw blad verdient een kleine rectificatie. Het wapperen van de vlag van het C. W. K. hield ditmaal geen invitatie in tot deelname aan de nachtelijke oefening van het garnizoen, doch was eenvoudig een oproep tot het bijwonen van een ledenvergadering, waarin over het al of niet voortbestaan van het korps zou worden beslist. Al is in het algemeen Uw verwijt van laksheid niet ongegrond, daar toch nog geen derde gedeelte van het totaal aantal leden deze gewichtige vergadering bijwoonde, het niet-deelnemen aan de oefening van het garnizoen gaf daartoe ditmaal geen aanleiding.

Het blijft jammer, dat de kleine schare getrouwen, die gewoonlijk wel bereid waren aan de oefeningen deel te nemen, en ook nu door hun opkomst ter vergadering blijk gaven van belangstelling in het lot van het C. W. K., zich niet aaneengesloten tot een vrijwillige brandweervereeniging, waardoor het korps — zij het dan in gewijzigde vorm — zou blijven voortbestaan. Mag ik er langs dezen weg eens op wijzen, dat de mogelijkheid daartoe nog altijd bestaat, en dat ik gaarne bereid ben daarbij zoo noodig eenige leiding te geven? Dit laatste natuurlijk alleen, als er ernstig geoefend en trouw opgekomen wordt.

U, mijnheer de Redacteur, dank ik voor de verleende plaatsruimte. Met gevoelens van hoogachting teeken ik gaarne.

Uw. dw.

VAN ROGGEN.

Berichten uit de Kolonie.

Heengegaan.

Het *Koloniaal Weekblad* schrijft:

In ons blad van 4 Maart ll. legden wij vast een mededeeling van den heer Van Kol, in de Eerste Kamer, dat de heer Dr. Waterman, hoofd van den gezondheidsdienst, voor de kolonie niet zou verloren gaan. Het blijkt thans anders. *De Curaçaosche Courant* van 8 Sept. l.l. deelt mee, dat de heer Dr. N. Waterman eervol van den openbaren gezondheidsdienst in de kolonie is ontheven. Wie op de hoogte is van hetgeen dr. Waterman tijdens zijn verblijf in Curaçao heeft tot stand gebracht, zal beseffen, dat de kolonie hierdoor een zwaar verlies lijdt. Werkzaam op een terrein vol ongelukkige misstanden, waarvoor ook in latere jaren nog maar al te dikwijls de oogen gesloten werden, heeft dr. Waterman aanstonds gevoeld, dat krachtig moest worden opgetreden. En hij heeft dit gedaan op een wijze, waardoor de zaak het best gediend is geweest. Welken steun hij persoonlijk daarbij genoten heeft van mevrouw Waterman is eenigszins bekend geworden door hetgeen zij zelf ten nutte der kolonie in het openbaar gedaan heeft. Er is door dit echtpaar een arbeid begonnen, waarvan misschien eerst toekomende geslachten de volle vruchten plukken zullen, maar dat hun desalniettemin aanstonds aanspraak geeft op den warmen dank en de erkentelijkheid der kolonie.

Het Woningvraagstuk.

Tot aanvulling van ons artikel over dit onderwerp in ons vorig nummer diene het volgende bericht overgenomen uit de Hollandsche bladen:

Te Amsterdam werd dezer dagen een vergadering gehouden van den Bond van Arbeiderswoningbouw-vereenigingen, waar dr. Wagner, stadsbouwmeester van Schöneberg Berlijn sprak over de socialisatie van het woningwezen. De vergadering werd bijgewoond door vele gemeente-autoriteiten en deskundigen op bouwgebied.

De heer Wagner meende, dat het particuliere kapitaal niet in staat was het vraagstuk op te lossen, omdat de hooge bouwkosten het maken van een voldoende rente uitsluiten. Zijn oplossing was, dat de woningbouw zou worden ter hand genomen door woningorganisaties in den vorm van naamlooze vennootschappen, waarin de huurders aandeelhouders worden door de betaling van huur en de huiseigenaren door inbreng van hun woningen. Deze organisaties worden georganiseerd in plaatselijke bonden, die werken als verbruiksvereenigingen en deze moeten weer samengevoerd worden in provinciale bonden, waarboven het rijksverbond met algemeen toezicht komt te staan. De omzetting van het particulier bouwbedrijf in gemeenschapsbedrijf zou geen bureaucratisch eenheidsbedrijf moeten zijn maar maatschappelijk gemeenschapsbedrijf.

Regeling pensioenen in Suriname.

De heer DE JONGE heeft aan den minister van koloniën de volgende schriftelijke vragen gesteld:

Wil de minister mededeelen, of binnenkort wijzigingsvoorstellen omtrent de regeling der pensioenen in de koloniën, met name in Suriname, zijn te wachten naar aanleiding van de rapporten van prof. van Geer?

Is de minister van zins alsdan de bezwarende, thans bestaande, bepalingen te doen vervallen, b.v. die, waardoor stortingen gedurende ziekteverloven niet voor de pensioenberekening meetellen; en overigens in de nieuwe regeling verhooging der pensioenbedragen tot stand te brengen, met terugwerkende kracht vanaf 1 Januari van dit jaar?

Zou het geen aanbeveling verdienen om in afwachting hiervan de stortingen, die tot nu toe voor de betrokkenen verloren gingen, in den vorm van toeslag op het pensioen hun ten goede te doen komen?

Wil de minister mededeelen, hoe de financieele toestand van het Surinaamsch pensioenfonds op dit oogenblik is en hoeveel deelgerechtigden er zijn?

Acht de minister het niet noodzakelijk, dat jaarlijks een verslag van dit fonds wordt openbaar gemaakt?

De West-Indische Gids.

Inhoud der October-afl.: Vroegere rijzingen van den bodem in Nederlandsch West-Indië, door Prof. Dr. K. Martin. — Suriname en de oorzaken van de achterlijkheid dezer Nederlandsche kolonie, door F. Greiner. — De annotatiën van Gouverneur Jan Nepveu op Herlein's beschrijving van Suriname, door Mr. R. Bijlsma. — Vreemdelingen? (een bijdrage, tot welke zonderlinge conclusies de op Curaçao geldende wet op het Nederlanderschap kan leiden), door Mr. B. de Gaay Fortman. — Bibliographie.

C. W. K.

Een goede vriend maakt er ons attent op, dat het doodsbericht over het *Curaçaosch Weerbaarheids-Korps* dient herroepen te worden. Het was een *schijn*doode. Het Korps is niet de eeuwige, maar slechts een tijdelijke rust ingegaan. De C. W. K.'s vlag, die vorige week van het fort woei, beduidde geen oproep tot deelneming aan de militaire nachtelijke oefeningen, doch wel tot bijwoning van een Algemeene Vergadering. Daar werd bij monde van Kapitein van Roggen het Korps niet *dood*, maar wel *rustend* verklaart. Bovendien heeft het Korps nog een vrij groot bedrag in kas, wat terstond van pas kan komen zoodra het Korps weer in activiteit treedt. Laten wij hopen, dat dit spoedig moge gebeuren.

Nadere bijzonderheden hieromtrent geeft ook het ingezonden stuk van KAPT. VAN ROGGEN in dit nummer.

Duurtebestrijding en besparingen.

In de *Troonrede* komen ten aanzien van de heerschende duurte en de bestrijding daarvan, de twee volgende passages voor:

Desniettemin blijft de aanhoudende duurte van de eerste levensbehoeften ook in hare gevolgen zorgwekkend.

Volle toewijding en groot beleid zullen alleen de oplossing kunnen brengen van de vraagstukken welke zij ons voorlegt.

Alhoewel deze laatste passage niet bepaald eenig perspectief opent omtrent de wijze waarop naar eene oplossing wordt gestreefd, zou er vermoedelijk uit afgeleid mogen worden, dat er plannen zijn, welke in petto blijven, tot tijd en wijle dat de prealabele kwestie is opgelost: Het herstel der Nederlandsche valuta op goudwaarde; eene oplossing welke uiteraard vanwege de *Centrale Bank* behoort te komen.

Dat vermoeden wordt verstrekt door het bericht, dat de president der *Internationale Financieele Conferentie* te Brussel, een uiteenzetting zal geven ter inleiding der discussies over het geldvraagstuk en dat der wisselkoersen; hetwelk spoedig kan verwacht worden.

Wanneer het vraagstuk der wisselkoersen internationaal tot oplossing zou komen en er schijnen redenen aanwezig, welke die onderstelling steunen, zou de koopkracht van het geld alzoo belangrijk toenemen; hetgeen van zelf een beduidenden invloed op de prijzen van alle goederen uit het buitenland aangevoerd, speciaal voor broodgraan, veevoeder enz. zal teweeg brengen. De kwestie van salaris- en loonsverhooging zal daardoor derhalve ook beïnvloed worden en minder urgent blijken. Dat overigens in 't algemeen belangrijke besparingen daarvan het gevolg zouden zijn, is evident.

Ten aanzien der noodzakelijkheid van besparingen komt in de Troonrede ook een passage voor, welke

zéér de aandacht verdient en verband houdt met twee daar voorafgaande passages:

Ofschoon de rijksmiddelen tot dusver boven verwachting vloeien, zal toch versterking der inkomsten niet kunnen uitblijven.

Eenerzijds mag stellig niet gerekend worden op een voortduren van de zoo belangrijke stijging der ontvangsten, anderzijds nemen de uitgaven in niet mindere mate toe, terwijl nog verschillende maatregelen in voorbereiding zijn, die ook belangrijke offers van 's Rijks schatkist zullen vragen.

Overtuigd, dat de onderscheidene belastingen een zeer zwaren druk op mijn volk leggen, acht ik de uiterste spaarzaamheid geboden.

Wel wat erg geheimzinnig zegt het *Huisgezin* hiervan:

De spaarzaamheid, in deze Troonrede zóó zeer geboden geacht, zou wellicht bevorderd kunnen worden, door melding te maken, dat, zooals verluidt, aan de regeering een plan is voorgelegd, bij welks toepassing één milliard der staatsschuld zou zijn af te lossen, zonder eenig bezwaar voor de contribuabelen (dus geen heffing-in-eens), zonder dat de circulatiemiddelen vermeerderen en buiten bezwaar van 's Rijke schatkist. Dit zou alzoo een besparing geven, inclusief van rente, berekend bij een annuïteit van 22 jaren van circa 1650 millioen, of 756 millioen per jaar gedurende 22 jaren.

Opmerkenswaardig is nog, dat ook verluidt, dat de uitvoerbaarheid van het plan, alhoewel het reeds geruimen tijd is ingezonden, nog niet is ontkend; hetgeen ook moeilijk zou gaan, aangezien het plan zou doelen op ruimere toepassing van een beginsel, dat reeds in onze wetgeving zou voorkomen en bovendien in het buitenland (alhoewel tot een ander doeleinde) reeds in beduidend grooteren omvang zou zijn toegepast. De maatregel welke 't mogelijk maakt, een zoo groot bedrag af te lossen, zonder dat de circulatiemiddelen behoeven vermeerderen, zou de quintessens uitmaken en dat het plan hierop zou kunnen stuiten, zou al zeer moeilijk aannemelijk zijn.

Onze Schutterij.

Van gezaghebbende zijde gewerd ons de verblijdende mededeeling, dat onze rustende Schutterij toch nog zoo actief is, dat zich reeds een 90 tal leden bij den Majoor-Comandant A. D. CAPRILES hebben opgegeven om als vrijwilligers dienst te doen bij het Korps Brandweermannen. Zoodat, wanneer over eenige maanden de nieuwe brandspuiten hier zullen aankomen, terstond ook het noodige aantal wakkere mannen gereed zullen staan om de oefeningen met het nieuwe brandbluschmateriaal te beginnen en elken brand die het nog zou durven wagen uit te breken, terstond met kracht te bestrijden en te onderdrukken.

Lieb Vaderland, magst ruhig sein!

De Regen.

Eindelijk, eindelijk is de regen los gekomen. Dat groot kapitaal, waarvan wij allen op hoop van regen een aandeel genomen hebben, maar dat zoo lang geen rente meer opleverde, is nu eindelijk begonnen een flink dividend uit te keeren.

Anderen daarentegen, gelukkig maar enkelen, zagen opeens hun valuta met een geweldigen slag tot ver beneden pari dalen. Een paar, belust op woekerwinst, hadden hun regenbak het geheele jaar door zorgvuldig gesloten gehouden met de bedoeling dat opgespaarde regenwater, als de nood het hoogst gestegen was, tegen fancyprijzen te verkoopen.

Die regen heeft nu opeens een leelijke streep door hun berekening gehaald. Hun regenbakken loopen nu over; het drinkwater heeft nu bijna geen waarde meer.

Maandag dreigde bijna den heelen morgen lang de regen van uit het Zuiden. Het was weemoedig te zien hoe de regen van uit de zee steeds nader kwam tot op een honderd meter afstand van het strand, soms zelfs reeds neerviel in de eerste rijen der mangrovebosschen langs het Rif, maar dan weer terugtrok, en zich verder verwijderde en dan weer opnieuw naderde. Bijna den geheelen morgen duurde dat spel. Het was om wanhopig te worden. In zee viel de regen bij stroomen zonder ophouden. Het land, dat het zoo dringend noodig had, kreeg niets.

Doch eindelijk even na den middag, kwart over 12 uur ongeveer, plaste de regen neer, bijna 3 kwartier lang in weldadigen overvloed; 27 m.M. werd er door den regenmeter genoteerd. In den nacht van Maandag op Dinsdag kwamen weer nu en dan enkele losse buien, doch in den morgenstond tegen 5 uur gingen de sluizen eerst voor goed open. Het stroomde en golfde zonder ophouden. De pijlschaal in het fort Amsterdam teekende 43 m.M. Ook de volgende morgens van Woensdag en Donderdag viel er opnieuw een korte bui, ruim voldoende om den bovengrond vochtig te houden.

Bij geruchte vernamen wij dat er over al die dagen tot en met Donderdag ongeveer 93 m. M. *in de stad* gevallen is.

Al deze buien hebben zich echter hoofdzakelijk bepaald tot de stad. Westelijk vielen deze regens niet verder dan tot Papaya even vóór den Grooten Berg. Ook Oostenlijk van de stad was de regenval in die dagen veel geringer dan in de stad.

Wij kunnen voorloopig tevreden zijn. Allerheiligen en Allerzielen hebben hun ouden roem weer gehandhaafd.

De stijging van den Dollarkoers.

De Staatscommissie inzake de duurte heeft er den minister van Landbouw op gewezen, hoe het disagio van den Nederlandschen gulden tegenover den dollar thans ongeveer 25 % bedraagt en dat tegenover den Argentijnschen peso zelfs nog meer een depreciatie van het Nederlandsche ruilmiddel die, wanneer zij op deze wijze voortgaat, onvermijdelijk op het prijsniveau hier te lande een uiterst fatalen invloed moet uitoefenen. Voor broodgraan en van overzee aangevoerd veevoeder beteekent een en ander een opslag op den prijs met het volle percentage van het disagio. Het ligt voor de hand, dat dit op de prijzen der binnenlandsche graansoorten en veevoederartikelen niet zonder invloed blijft, met het gevolg, dat ook de prijzen van melk en enkele andere eerste levensbehoefte den terugslag zullen ondervinden, zij het in den vorm van verdere prijsverhooging, zij het in dien van het niet tot stand komen eener prijsverlaging, die anders wellicht te verwachten zou zijn geweest. Wat steenkool betreft, moet iedere aanvoer van Amerikaansche kool op het niveau van den gestegen dollar krachtens de met Duitschland gesloten overeenkomst, automatisch zijn invloed uitoefenen op den prijs der Duitsche steenkool. Voor verschillende belangrijke grondstoffen uit Amerika en andere goudlanden betrokken, gelde grootendeels hetzelfde als voor het broodgraan en veevoeder. Zelfs is het de vraag, of onder de tegenwoordige omstandigheden de positie van Amerika op de wereldmarkt van een aantal belangrijke artikelen niet een zoodanige is, dat, ook al is Amerika misschien niet een der voorname uitvoerlanden, toch het niveau van den dollar den wereldprijs dezer artikelen in hooge mate beïnvloedt.

De Staatscommissie wijst er op, hoe onder deze omstandigheden de positie van den Nederlandschen gulden tegenover den dollar direct en indirect voor het duurtevraagstuk van de allergrootste beteekenis is, en, uit een oogpunt van duurtebestrijding de vragen, of niet, hetzij in verband met deze koersontwikkeling in het algemeen maatregelen te nemen zijn, hetzij wellicht voor enkele goederen de gevolgen van het disagio geheel of ten deele kunnen worden ondervangen, op den voorgrond komen. Het feit, dat niet alleen de Nederlandsche gulden, doch het meerendeel der muntstelsels van Europa in den laatsten tijd tegenover den dollar in zooveel ongunstiger verhouding is gekomen, maakt het vraagstuk te ernstiger en tevens moeilijker.

Waar de Staatscommissie zich voor de beoordeeling van deze speciale vraagstukken niet voldoende deskundig kan achten, rekent zij zich verplicht om, vooruitloopend op haar eindverslag, de aandacht op een en ander te vestigen en de vraag voor te leggen, of het niet wenschelijk ware, deze speciale vraagstukken te onderwerpen aan enkele ter zake deskundigen, die in korten termijn in het openbaar van hun bevindingen zouden kunnen doen blijken.

Oud-bekende.

El Boletin Comercial bevatte gisteren het bericht, dat de Heer ZELLE, oud-directeur van Openb. Werken alhier, den 16 September ll. te Monte Carlo (Italië) is overleden.

Brand.

Maandagnacht ten 2 uur ontstond er een begin van brand in de autogarage van den Heer C. Evertsz in de Belvédèrestraat op den berg van Otrabanda. De chauffeur had alvorens te gaan slapen het electriesch licht afgedekt door er een kleedingstuk overheen te hangen. Naar het schijnt ontbrak er iets aan de isolatie van den draad en is er kortsluiting ontstaan, waardoor dat kleedingstuk in brand raakte. Rook en vlammen drongen door de jalouzieën van het raam naar buiten hetgeen door een voorbijganger werd opgemerkt, die onmiddelijk den eigenaar van de garage ging waarschuwen.

Zoo werd de voortgang van dezen brand nog in zijn begin gestuit. Daar deze garage geheel van hout is opgetrokken en vlak tegen het huis van den Heer C. Teunissen is aangebouwd, zou deze brand anders een zeer ernstig aanzien kunnen gekregen hebben.

Dankbetuiging.

Ontvangen van de firma S. E. L. Maduro & Sons alhier een nieuwe tijdtafel van de booten van de *Red D line*.

Nederlandsche Zaakgelastigde in Venezuela.

Met het SS. "Oranje Nassau" wordt ook de nieuwe Nederlandsche zaakgelastigde voor Venezuela, de Heer W. E. G. d'ARTILLAC BRILL hier verwacht. Hij was te voren lange jaren in gelijke functie werkzaam te Buenos Aires bij de regeering van de Argentijnsche Republiek. Hoogstwaarschijnlijk zal de Heer D'ARTILLAC BRILL, alvorens naar zijn post te Carácas te gaan, een bezoek aan Curaçao en aan Suriname brengen om studiemateriaal te verzamelen omtrent het Consulaat-wezen en om de handelsrelaties met Venezuela te verbeteren.

Olie-Tankschepen.

Naar wij vernemen worden reeds de volgende maand twee van de 6 oude Engelsche monitors, tot olie tankschepen omgebouwd, hier verwacht, om voor den aanvoer van ruwolie tusschen Maracaibo en onze haven in de vaart gebracht te worden.

Ethnographie onzer kolonie.

In de 1ste en 2de aflevering van dl. XXV van het Duitsche tijdschrift: *Internationales Archiv fur Ethnographie* komt een studie voor van Dr. J. P. B. DE JOSSELIN DE JONG getiteld: *„The praecolumbian and early postcolumbian aboriginal population of Aruba, Curaçao and Bonaire.*

Nieuwe President der Vereenigde Staten.

Volgens telegrafisch bericht Donderdag door *El Boletin Comercial* bekend gemaakt is MR. WARREN C. HARDING, de candidaat der republikeinen, tot President der Vereenigde Staten van Amerika verkozen.

Prijsdaling.

Uit Amerika komen berichten van aanzienlijke daling der prijzen van de meeste artikelen, op de eerste plaats van levensmiddelen en manufacturen, schoeisel en meubelen. De groote magazijnen van Chicago, Pittsburg, Boston en New-York hebben hun prijzen reeds verlaagd. In 20 groote steden van Amerika geven de hotels, restaurants en koopliеden reeds 20 tot 30% korting op hun vorige prijzen. Een ander bericht uit Amerika, via Engeland gepubliceerd, meldt dat ook een vrij belangrijke daling van auto-prijzen is losgekomen. Als gevolg daarvan heeft een combinatie van auto-fabriekanten Engeland de prijs per auto reeds met 100 p. st. verminderd.

Dat is allemaal heel mooi.

Doch tot nu toe hebben wij er hier op Curaçao nog zoo heel veel niet van kunnen merken.

Het is te hoopen, dat onze winkeliers heel spoedig dat goede voorbeeld zullen volgen.

Muziekuitvoering.

PROGRAMMA.

Zondagavond om 7.30 uur Overzijde

1. Alhambra Paso-doble 1e Uitv. R. Coll.
2. Cuverture Italienne Zerco.
3. Estudiantina Valse. Waldteufel.
4. Potpourri sur le Chalet Adam.
5. Le Canari Polka pour Piccolo Sabathil.
6. Fantaisie sur le Puritains Bellini.
7. Bella Imagen Danza S. Madera.
8. Mister Mendelsohn One-Step 1e Uitv. S. Beresowski

Ministerie van Defensie.

Volgens berichten uit Holland zullen de beide ministeries van Oorlog en Marine worden vereenigd en tesamen één *Departement van Defensie* vormen onder den tegenwoordigen Minister POP. Het daartoe strekkende wetsontwerp is reeds ingediend.

Kastekort van den Curaçaoschen dienst.

Bij de 2e Kamer is door den Minister van Kol een wetsontwerp ingediend tot voorziening in het kastekort van den Curaçaoschen dienst hier te lande gedurende de jaren 1920 tot en met 1922.

Het bedrag tot hetwelke de Minister van Financiën bevoegd was, bij het openen van credieten aan zijn ambtgenoot van Koloniën, ten behoeve van de kolonie Curaçao, het tegoed van die kolonie in 's Rijks schatkist te boven te gaan, bedraagt f 500,000. Het is gebleken, dat dit bedrag niet alleen voor het loopende jaar, waarin reeds overschrijding daarvan heeft plaats gehad, doch ook voor de eerstvolgende jaren, waarin belangrijke uitgaven worden verwacht, niet toereikend zal zijn.

Met het oog hierop komt het geraden voor, het bedrag van een half millioen gulden voor het loopende en de beide volgende jaren te verhoogen tot f 2,000,000.

✠ De Eerw. Zuster Vitalis.

De *Estelle* die gisteren hier binnenkwam, bracht van St Eustatius, de droeve tijding van het overlijden van de Eerw. Zuster VITALIS.

Een epedimie die aldaar, in korten tijd aan twee en twintig kinderen het leven kostte had ook de Zuster aangetast. De crisis was echter voorbij en doorstaan, zoodat er alle hoop was op haar behoud.

't Heeft zóó niet mogen zijn! In 10 dagen tijds heeft deze ziekte hare krachten uitgeput en aan dat jeugdige en verdienstelijke leven, al te vroeg, een einde gemaakt.

Een zware slag voor de Communiteit der Eerw. Zusters Dominicanessen, die in Zuster VITALIS èn een goede religieuse èn een bekwame onderwijzeres verliezen, met vele gaven bedeeld.

Zuster VITALIS, in de wereld Mej. ALIDA WEBER, werd geboren te Delft 4 Dec. 1882.

Geprofest te Voorschoten 28 Mei 1907 kwam zij te St. Maarten 10 Juli 1910 en overleed in den nacht van den 18den October 1920.

R. I. P.

Saint Eustatius.

Volgens berichten gisteren met de *Estelle* aangebracht is er op Saint Eustatius een hevige epidemie uitgebroken, waardoor reeds ¼ gedeelte der bevolking is aangetast. Reeds zijn een 22 kinderen aan de ziekte bezweken. Ook de Eerw. Zuster VITALIS, Dominican[illegible] slachtoffers. Vol[illegible] ten zijn in het [illegible] sonen aan de [illegible] Sommigen ver[illegible] *dysenterie* sprak[illegible] het *cholerine*.

Het komt o[illegible] dat volgens ve[illegible] vernements-Ge[illegible] te *niet* van be[illegible] zoodat er do[illegible] dan ook [illegible] gelen zijn voorgeschreven.

Staking.

Er is deze week een staking uitgebroken onder de Curaçaosche werklui, die bezig zijn den nieuwen toren op te bouwen van ons draadloos station van het Riffort. Het schijnt, dat hen de broodkruimels beginnen te steken. Bij een dagloon van fl 7 dat zij reeds hebben, vragen zij nog een opslag van 2 fl.

Voor zoover wij weten zijn hun eischen nog niet ingewilligd.

Officiëele berichten.

Aan den hoofdagent van politie K. Post is tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Aan den agent van politie 2e klasse A. H. Ogier en H. J. Veger is tot herstel van gezondheid, onderscheidenlijk drie weken en een maand verlof verleend.

De 2e commies Jac. F. Haayen is aangewezen om den Griffier van den Kolonialen Raad bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te vervangen en bij afwezigheid van den Gouvernements-Secretaris de officiëele bescheiden namens dezen te teekenen.

De heer C. G. van Werkhoven Sr. is tijdelijk benoemd tot hulpcommies ter Inspectie der belastingen, en de heer C. G. van Werkhoven Jr. tijdelijk tot 2den beambte ten postkantore.

Officiëele berichten.

Van de vorige week.

Aan de volgende ambtenaren is verlof verleend:
aan den brievenbesteller F. M. Lopez drie maanden tot herstel van gezondheid;
aan den boschwachter op Bonaire J. M. de Palm een maand verlenging tot herstel van gezondheid;
aan den agent van politie 1ste klasse C. J. van Zanten acht dagen verlenging tot herstel van gezondheid;
aan den onderwijzer 1ste klasse aan de Hendrikschool H. J. Vooren tien dagen tot herstel van gezondheid;
aan den hoofdcommies H. A. Willemsen, wnd. Postdirecteur, een jaar naar Guatemala op grond van tien jarigen onafgebroken dienst;
aan den gouvernements-geneeskundige, belast met den haven- en quarantainedienst Dr. M. Gerstl, een maand tot herstel van gezondheid;
aan Mej. Aletta Scholtens, onderwijzeres 1ste klasse aan de Wilhelminaschool een maand verlenging tot verder herstel van gezondheid;

De volgende ambtenaren zijn tijdelijk belast met de achter hunne namen bedoelde betrekkingen:
de 1ste commies J. G. Statius Muller met die van hoofdcommies;
de 2de commies Ph. F. de Haseth PLz. met die van 1ste commies;
de adjunct commies B. P. P. Schrils met die van 2de commies;
de 1ste klerk J. M. S. van Eps met die van adjunct commies;
de 2de klerk H. L. Perret Gentil met die van eerste klerk;
de 2de beambte Mej. J. C. Statius Muller met die van tweede klerk.

De gouvernements-geneeskundige W. H. Winkel is tijdelijk ontheven van den geneeskundigen dienst in het stadsdistrict beoosten de haven en in het 2de district, en gedurende het verlof van Dr. Gerstl belast met de betrekking van haven- en quarantainedokter; en de gouvernements-geneeskundige H. E. Oduber belast met den dienst van Dr. Winkel.

De R. K. Geestelijke van den 2en rang P. A. M. Bührs is in activiteit hersteld.

Aan den heer H. A. Willemsen is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als wijkmeester van de 6de wijk Willemstad, en in diens plaats benoemd de heer John de Jongh.

Buitenland.

Duitschland.

Het zal uiterst moeilijk zijn en een arbeid van zeer langen adem om de ruïnes van de wereldoorlog weg te ruimen.

De cijfers der Duitsche begrooting zijn deze opvatting nog eens komen bevestigen. Die cijfers wijzen uit, dat de financiëele toestanden van Duitschland inderdaad hopeloos mag worden genoemd.

De gewone uitgaven van het Duitsche Rijk zullen volgens deze begrooting in het jaar 1920 ongeveer 30½ milliard bedragen. Ook al neemt men aan, dat dit reusachtige bedrag door belastingen kon worden gedekt (daartoe moet ieder Duitscher reeds 600 Mark en elk Duitsch gezin 3000 Mark belasting betalen!) Dan nog blijft de toestand onhoudbaar. Want de buitengewone begrooting vermeld 39.7 milliard aan uitgaven en slechts 2 milliard aan inkomsten (dus een tekort van 37.7 milliard) Boven dien zullen de spoorwegen nog voor een tekort komen te staan van 16 milliard en de posterijen van 2 milliard.

In totaal dus een tekort van 55.700.000.000 Mark, waarvoor nog eens extra van iederen Duitscher 1000 Mark en van ieder Duitsch gezin gemiddeld 5000 Mark belasting zou moeten worden geheven. Zoodat een Duitsch gezin, alleen aan Rijksbelasting niet minder dan 8000 Mark gemiddeld zou hebben te betalen. Ook daarmee is men echter nog op geen stukken na klaar.

Want in deze cijfers zijn nog niet inbegrepen:

1o. schadeloosstelling door het Rijk te geven aan particulieren, welke niet minder dan 131 milliard bedragen.

2o. de vergoedingen en schadeloosstellingen van Ententelanden, waarvan het bedrag nog in 't geheel niet kan worden vastgesteld.

De Duitsche schuld is nu reeds tot 242.7 milliard gestegen, dat is 4400 Mark per hoofd en 22000 Mark per gezin. En het leenen moet maar voortduren!

Alleen deze cijfers, waarnaast de Fransche, Italiaansche en Belgische, om van de Russische niet te spreken, een soortgelijk beeld zouden vertoonen, zijn reeds voldoende als bewijs, dat de financieele toestand onhoudbaar is.

Is het wonder, dat, na de mededeelingen, dat de Internationale financieele conferentie van Brussel niet mocht spreken over de bepalingen van den Versailles-vrede; na de in hare uitwerking op het economisch leven in Duitschland catastrofale baisse van de Mark een nieuwe golf van pessimisme over het Duitsche volk is heengeslagen?

Het ziet geen uitweg, en het moet erkend: er is ook geen uitweg, tenzij de geheele wereld zou samenwerken om Duitschland te helpen.

Maar er is ook voor Frankrijk geen uitweg, als het toestaat dat getornd wordt aan de bepalingen van den Versailles-vrede, die, (men onthoude dit wel) alleen maar „wedergoedmaking" kent, geen oorlogsschatting.

Een andere uitweg zou zijn: de bereidvaardigheid om honger en ontbering te leiden en de terugkeer tot agrarische toestanden. Deze uitweg echter is practisch onmogelijk. De mentaliteit der menschheid is nu eenmaal zoo, dat alle groepen door machtsontwikkeling hun inkomens telkens hooger willen opschroeven, tengevolge waarvan de Duitsche bankbiljettenpers nu reeds voor 4 milliard per maand afleveren moet, wat weer tot niets anders kan leiden dan tot verdere verlaging van den Markenkoers en tot minder koopkracht voor de Mark. Zoo loopt het economisch leven in een vicieuzen cirkel En de groote vraag welke zich voortdurend opdringt, is en blijft deze wat zal ten slotte de invloed dezer feiten zijn op **politiek** terrein?

Dat is niet moeilijk te bevroeden, Uit de wanhoop volgt de wanhoopsdaad, de **coup de desespoir**.

Heel de wereld siddert eigenlijk reeds in de verwachting dezer wanhoopsdaad. Wanneer zal ze komen? Hoe zal ze komen? Dàt lijken de eenige vragen. Dàt ze zal komen wordt nog nauwelijks betwijfeld. Ondanks den Volkenbond, die een façade is zonder achterhuis, durft zelfs de bestwillende en meest vredelievende mogendheid niet te ontwapenen.

Polen.

De binnenlandsche toestand van Polen is allerellendigst, zoowel op politiek als op economisch terrein; en een ander volk dan het Katholieke Poolsche, dat in ontbering en zelfverloochening is opgegroeid, zou allang bezweken zijn onder een wicht van wee als de Polen hebben te dragen. De leidende kringen zijn sterk verdeeld; er wordt met man en macht gewerkt en geïntrigeerd tegen Pilsoedski en de andere kopstukken van het verzet tegen Rusland. Het volk wordt geteisterd, door honger, ellende en typhus. Niettemin hebben de Poolsche vrijwilligers, ten deele blootsvoets, bij den aanvang van het offensief, dagmarschen van 30 kilometer en meer gemaakt langs de moddersloten, die Poolsche wegen heeten.

Alleen de uit een diepe godsdienstige overtuiging voortspruitende vaderlandsliefde is tot zulk een prestatie in staat; en de correspondenten der Fransche bladen, die toch en terecht het Fransche leger voortreffelijk achten, hebben ruiterlijk erkend, dat dit leger, in dezelfde omstandigheden geplaatst als het Poolsche, niet tot zulk een krachtsinspanning in staat zou zijn.

Maar aan alle menschelijke kracht komt een einde; en het is te vreezen, dat op een gegeven oogenblik ook den Polen de kracht zal begeven tegen het Bolsjewistische militarisme.

Waren de Bolsjewiki beter toegerust, en beschikten de Mohamedaansche volken van West en Centraal-Azië over moderne wapenen, vermoedelijk zou de geheele wereld reeds weder in vuur en vlam staan. Alleen de technische overmacht van West Europa belet nog het uitbreken van den „heiligen oorlog" in volle kracht.

Vaste luchtlijnen.

Het is eigenlijk een beetje onzin, van een luchtlijn te spreken en dan nog wel van een vaste......

In de lucht lijnen te trekken is al moeilijk, en ze vast te leggen nog moeilijker, maar wie weet een beter Nederlandsch woord? Traject is beter, doch dan klagen anderen weer over de vreemde termen. Dus voorloopig maar: luchtlijn.

De *Times* heeft een kaartje voor luchtverkeer uitgegeven, waarop we kunnen zien, welke vaste diensten er elken dag door de lucht plaats vinden. 't Is een eerbiedwaardige lijst.

Londen—Boulogne—Parijs; Londen—Calais—Brussel; Brussel—Parijs; Brussel—Rijssel—Parijs; Brussel—Antwerpen; Londen—Calais—Rotterdam—Amsterdam; Amsterdam—Bremen—Hamburg—Kopenhagen—Malmö; Hamburg—Warnemünde—Malmö; Wangeroog—Bremen—Berlijn; Sylt—Hamburg—Berlijn; Berlijn—Swinemünde; Berlijn—Dantzig—Koningsbergen; Berlijn—Breslau; Berlijn—Dresden; Breslau—Dresden—Plauen; Berlijn—Leipzig—Neurenberg—München; Deauville—Parijs; —Neuchâtel; Parijs—Straatsburg—Praag; Frankfort aan de Main—Würzburg—München—Weenen; Bordeaux—Toulouse—Montpellier—Nice; Montpellier—Nimes—Avignon; Nimes—Nice; Avignon—Nice; Toulouse—Beziers; Toulouse—Barcelona—Alicante—Malaga (—Tandsjer—Rabat); Bayonne—Bilbao en Turijn—Milaan—Bologna.

Verkiezingen en Bioscopen.

Uit New York wordt aan de *Daily Telegraph* bericht, dat in de Vereenigde Staten een druk gebruik werd gemaakt van de bioscoop om propaganda te maken voor a. s. presidentsverkiezingen. Er loopt b. v. een film, waarin president Wilson drie jongens uit de volksklasse een ritje in zijn eigen auto laat maken. Deze film dient om de toeschouwers te overtuigen van de democratische gezindheid van den president en zijn liefde voor de *jeugd*.

Ook werd gouverneur Cox, de candidaat der democraten op het doek gebracht en wel als „terug op de ouderlijk boerderij". Hij is druk aan het spitten, zaaien, ploegen enz. Blijkbaar trachte men met deze vertooning de stemmen der *boeren* te winnen.

Wat ten slotte Harding, de republikeinsche candidaat, betreft. Hij werd dagelijks aan het publiek vertoond als letterzetter, of deelde (op het doek) met een edelmoedig gebaar loonsverhoogingen uit.

Daar moesten dan de *arbeiders* in vliegen.

Een les voor ontevredenen.

(*Russische vertelling*).

Een ontevredene beklaagde zich eens over zijn hard lot.

— Anderen hebben rijkdommen ontvangen en ik kreeg niets! Hoe kan ik op de wereld vooruitkomen, als ik niets bezit?

Een grijsaard hoorde deze woorden en sprak:

— Zijt gij wel zoo arm, als gijzelf denkt? Heeft God u jeugd en schoonheid gegeven?

— Dat wil ik niet ontkennen. Ik mag trotsch zijn op mijn kracht en mijn jonkheid.

De grijsaard nam daarop de rechterhand van den man in de zijne en vroeg:

— Zoudt gij u deze hand willen laten afhakken voor 1000 roebels?

— Neen, stellig niet.

— En de linkerhand?

— Die evenmin!

— En zoudt gij blind willen worden voor 1000 roebels?

— Dat verhoede de hemel! Ik zou zelfs niet één oog willen missen voor de grootste som gelds.

— Zie, voegde de grijsaard hem toe, welke schatten God u geschonken heeft en toch beklaagt gij u.

Men kan zelfs in een paradijs wonen als Eva, en door ontevreden te wezen met wat men heeft en te begeeren naar iets anders, zijn geluk verstoren.

Consequentie is maar alles.

Te Berlijn heerscht groote beroering wegens twee benoemingen of verkiezingen door het roode stadsbestuur.

Daar is tot chef van onderwijs aangesteld een zekere dr. Löwenstein.

Hij is ongeloovig, en was hij dat nog maar alleen, maar hij is een verklaard vijand en bestrijder van het Christelijk Geloof en Christelijk onderwijs.

Tegen zijn benoeming nu wordt van rechts, ook door geloovige Joden, sterk geprotesteerd. Men belegt daartoe groote vergaderingen, die...... maar dat komt aanstonds.

Tegelijk namelijk is als wethouder van verkeer een man benoemd, dien de onafhankelijke socialisten niet wilden. Ze ijverden voor een ingenieur partijgenoot.

En omdat die niet werd benoemd hebben ze een groot staking van de tram op touw gezet, bij wijze van protest.

Maar tegelijk verstoren ze met geweld en lawaai de vergaderingen, waarin tegen de andere benoeming wordt geprotesteerd.

't Is alweer raar, heel raar

China zal Europa redden.

En zoo zal het toch eenigermate den titel van het Hemelsche Rijk gaan verdienen.

Europa heeft vóór alles kolen noodig.

Niet omdat ze ontbreken, maar omdat de arbeidslust ontbreekt en ook de winzucht van eigenaars en handelaars te groot is.

Want ten slotte ontstaat daurte en schaarschte steeds, doordat iemand veel geld wil hebben voor weinig arbeid en dat komt helaas in alle standen voor.

Maar in China werkt men nog.

De bestelling door de Fransche spoorwegen voor 10,000 ton steenkool uit China en de vroeger gedane meedeeleling, dat eerlang 100,000 De directeur der Fransche „*Aëro-Verkehrs A. G.*" graaf Gaillard, is, in Boedapest aangekomen om het ton steenkool uit China naar Marseille zal komen, kenmerkt de opening van een nieuw tijdperk in de nijverheid der wereld. Terwijl, zegt de „Coal Association", in andere landen de koleenproductie sedert 1913 ernstig is gedaald, is in China, trots den burgeroorlog, de productie steeds stijgende. Niet alleen kan het land in zijn eigen behoeften. 20 millioen ton voorzien, doch het kan thans ook leveren aan andere landen en de markten staan nu voor China open.

Weinigen weten hoe belangrijk de mineralenrijkdom van China is. De vermoedelijke kolenhoeveelheid van 't land is 995.587.000.000 ton, terwijl die voor Europa ongeveer 200.000.000.000 ton minder bedraagt en het cijfer voor Engeland is 189.533.000.000 ton. Men heeft zelfs berekend, dat de kolenvoorraad van China groot genoeg is om de geheele wereld gedurende 1000 jaren van steenkool te voorzien.

Voor dien tijd zullen echter ook daar wel de profeten komen, die den arbeidslust dooden. Enfin! voorloopig kan China ons redden.

Drie kinderen noodzakelijk.

In Frankrijk houdt men thans congressen tot vermeerdering van het geboortecijfer. Het tweede had onlangs plaats te Rouaan, nadat het eerste te Nancy bijeenkwam.

De minister van Handel was aanwezig en betoogde, dat een gezin van twee kinderen aan het bevolkingscijfer niets toevoegt, daar de beide kinderen den vader en de moeder slechts vervangen. Een derde kind is dus noodzakelijk. De minister wenschte nog grooter gezinnen, want, terwijl een gezin met drie kinderen de vervanging van onvermijdelijke sterfte verzekert, wordt het gezin met vier kinderen de schuldeischer der natie, daar het voor de vermeerdering der bevolking arbeidt.

Het vorig jaar 1919 is het getal geboorten buitengewoon laag geweest, doch daarop werkte wellicht den oorlog nog na.

Congressen zullen de zaak niet verbeteren, daar het gaat om gebrek aan redelijk besef en vooral aan vertrouwen op God. Maar de aandacht vestigen op het kwaad kan toch nuttig werken, al was 't enkel doordat het kwaad als een ramp wordt ingezien en niet omgekeerd het hebben van een groot gezin als een ramp wordt beschouwd.

De publieke meening omzetten is 't eerst noodige.

luchtverkeer tusschen Boedapest en Parijs, alsmede tusschen Boedapest en Constantinopel te organiseeren. Een vlucht zal volgens Gaillard, tusschen Boedapest en Parijs alsook tusschen Boedapest en Constantinopel 8 uur duren. De jaarlijksche uitgaven voor deze lijnen worden op ruim 30 millioen francs geschat.

Bekendmaking.

De verkoop van Zilveren, Gouden en Juweelen voorwerpen, beleend ter Spaar- en Beleenbank van 3 **Januari 1919** t/m 30 **Juni 1919**, onder **No. 420 X** t/m **No. 501 Y** zal plaats hebben op Donderdag, den 11n November 1920 a.s. en volgende Donderdagen

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen, door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao, den 6 November 1920.

De Voorzitter
6 C. S. GORSIRA